

Le Pavloskro ešebno lil le Korintanenge

O pozdravos

¹ Me o Pavol, le Devleskra vołatar vičindo sar apoštolos le Ježišoskro Kristoskro, the o phral o Sostenes

² pisinas le Devleskra khangerake andro foros Korint, olenge, ko hine vičinde, hoj te aven le Devleskre manuša andro Ježiš Kristus, the savoreng, save bararen o nav amare the lengre Rajeskro le Ježišoskro Kristoskro pre dojekh than:

³ Mi del tumen o Del, amaro Dad, the o Raj, o Ježiš Kristus, peskri milost the smirom!

⁴ Na preačhav te palikerel mire Devleske vaš tumenge, vaš le Devleskri milost, so tumenge sas diñi andro Ježiš Kristus.

⁵ Bo andre leste ačhilan barvale andre savoreste, andre dojekh lav the andre dojekh prindžaripen.

⁶ O svedectvos pal o Kristus hino zoralo maškar tumende,

⁷ vašoda na chibalinel tumenge nisavo duchovno daros, sar užaren pre amaro Raj Ježiš Kristus, hoj pes sikavela.

⁸ Ov tumen dela zor andro pačaben dži o koñec. Likerela tumen avke, hoj na ela pre

tumende so te phenel andro Džives amare Rajeskro le Ježišoskro Kristoskro.

⁹ Le Devleske šaj pačan. Ov tumen vičinda, hoj te dživen jekhetane leskre Čhaha, le Ježišoha Kristoha, amare Rajeha.

Jekh le Pavloskro a aver le Apolloskro

¹⁰ Phralale, mangav tumen andro nav amare Rajeskro le Ježišoskro Kristoskro, hoj savoredžene te vakeren jekh, hoj tumen te na veseke dinen maškar peste. Aven jekhetane andre savoreste, andre jekh gondolišagos, hoj oda jekh te kamen a te roden.

¹¹ Bo dodžanlom man la Chloakra famelijatar, phralale, hoj hin maškar tumende o veseke dišagi.

¹² Oleha kamav te phenel, hoj sako tumendar phenel: „Me som le Pavloskro,“ abo: „Me som le Apolloskro,“ a aver: „Me le Peteriskro*,“ a mek aver: „Me le Kristoskro!“

¹³ Či hino o Kristus rozdelimen? Či sas o Pavol vaš tumenge ukrižimen? Abo san bolde andro nav le Pavloskro?

¹⁴ Palikerav le Devleske, hoj ņikas tumendar na boldom, ča le Krispus the le Gajos,

¹⁵ hoj ņiko te na phenel, hoj sanas bolde andre miro nav.

¹⁶ No, mek boldom the le Štefan leskra famelijaha a buter imar na džanav, či mek boldom varekas avres.

¹⁷ Bo o Kristus man na bičhađa te bolel, ale te vakerel o evaňjelium, na andro manušengre

* **1:12** E grecko čhib: le Kefasoskro

godaver lava, hoj o kerestos le Kristoskro te na našavel peskri zor.

O Kristus – le Devleskri zor the le Devleskro godaveripen

¹⁸ Se o lav pal o kerestos hin diliņipen prekal ola, ko meren, ale prekal amende, save avaha zachraņimen, hin le Devleskri zor.

¹⁹ Bo hin pisimen:

*„Zņičinava o godaveripen le godavere manušengro
a e gođi le godavere manušengri
odčhivava.“*

²⁰ Kaj hino o godaver? Kaj o avrisikado andro zakonos? Kaj ola, ko avke bares vakeren andre kada svetos? Či na visarđa o Del o godaveripen kale svetoskro pro diliņipen?

²¹ Bo andre peskro godaveripen o Del kerđa, hoj o manuša les te na sprindžaren peskre godaveripnaha, ale sas leske pre dzeka, hoj te aven spasimen prekal o kazimen lav, so lenge dičhol sar diliņipen.

²² Bo o Židi mangen o zazraki a o Greki roden o godaveripen.

²³ Ale amen vakeras pal o ukrižimen Kristus: O Židi pre oda rušen a le Grekenge oda hin diliņipen.

²⁴ Ale olenge, kas o Del vičinda, le Židenge the le Grekenge, hin o Kristus le Devleskri zor the le Devleskro godaveripen.

²⁵ Bo oda, so dičhol sar diliņipen le Devleskro, hin godavereder sar le manušengro

godaveripen. A oda, so dičhol sar o slabišagos le Devleskro, hin zoraleder sar le manušengri zor.

²⁶ Se dikhen, phralale, save sanas, sar tumen o Del vičinda! Pal oda, sar dikhen o manuša, nane maškar tumende but avrisikade, abo zorale, vaj bare manuša.

²⁷ Ale o Del peske kidña avri oda, so hin dilino andro svetos, hoj pes te ladžan o godaver, a so hin slabo andro svetos, oda peske o Del kidña avri, hoj pes te ladžan o zorale.

²⁸ O Del peske kidña avri oda, so hin teledikhlo andro svetos a odčhido, oda, so o svetos na likerel nisoske, hoj te zničinel oda, so o svetos likerel varesoske,

²⁹ hoj pes anglo Del ņiko te na lašarel.

³⁰ Ale le Devlestar san andro Ježiš Kristus, savo ačhila amaro godaveripen. Andro Kristus sam ospravedlñimen, pošvecimen the avricinde,

³¹ hoj te avel avke, sar hin pisimen: „*Oda, ko pes lašarel, mi lašarel pes le Rajeha.*“

2

O evaňjelium pal o ukrižimen Kristus

¹ The me, phralale, sar avlom ke tumende te vakerel le Devleskro garudo čačipen, na avlom les te vakerel bare lavenca, abo bare godaveripnaha.

² Phendom mange, hoj maškar tumende na vakerava nič aver, ča pal o Ježiš Kristus, savo sas primardo pro kerestos.

³ Sar avlom ke tumende, avlom andro slabišagos – daravas man the izdravas.

⁴ Mire lava the miri kazeň na sas andro godaver the presvedčiva lava, ale andro Duchos le Devleskro, savo sikavelas peskri zor,

⁵ hoj tumaro pačaben te na ačhaven pro godaveripen le manuškro, ale pre zor le Devleskri.

Le Duchoskro godaveripen

⁶ Ale amen vakeras o godaveripen maškar ola, ko imar podbarile andro pačaben, ale na o godaveripen kale svetoskro, abo le bare rajengro andral kada svetos, save našlon.

⁷ Ale vakeras le Devleskro garudo godaveripen, so o Del diňa pre amari slava mek angloda, sar sas kerdo o svetos.

⁸ A ňiko le rajendar pre kada svetos na prindžarel oda godaveripen. Bo te les prindžardehas, ta akor na ukrižindehas amare Rajes, saveske džal e slava.

⁹ Ale avke sar hin pisimen:

*„Aňi e jakh na dikhla,
aňi o kan na šunda,
mek aňi andro jilo le manuškro na avla,
so o Del pripravinda
olenge, ko les kamen.“*

¹⁰ Ale o Del oda sikađa amenge prekal peskro Duchos, bo o Duchos skuminel savoro, the o garude veci le Devleskre.

¹¹ Bo ko džanel, so hin andro manuš, te na o duchos le manuškro, so hin andre leste? Avke the le Devleskre veci na prindžarel ňiko, ča o Duchos le Devleskro.

¹² A amen na chudňam le duchos kale sve-tostar, ale le Duchos, savo hin le Devlestar, hoj te prindžaras savoro, so amenge o Del diňa.

¹³ Pal oda the vakeras, ale na ajse lavenca, so hin le manušeskre godaveripnastar, ale ole lavenca, so sikliřam le Duchostar. Avke sikavas le Duchoskre čačipena olenge, kas hin o Duchos.

¹⁴ Ale o řelesno manuř na achalol oda, so kamel le Devleskro Duchos, bo oda hin leske diliņipen. Nařti oda sprindžarel, bo oda kempel te achalol andro Duchos.

¹⁵ O manuř, savo dživel andro Duchos, džanel te sudzinel savoro veci, ale les nařti sudzinel o řelesno manuř.

¹⁶ Avke sar hin pisimen:

*„Se ko prindžarda e godi le Rajeskri,
hoj les te sikavel?“*

No amen hin e godi le Kristoskri.

3

O služobňika le Devleskre

¹ A me, phralale, nařti ke tumende vakerdom sar ke ola, ko dživen pal o Duchos, ale sar ke ola, ko hine řelesna a mek hine cikne čhavore andro Kristus.

² Karminavas tumen le thudeha a na le zorale chabeneha, bo mek oda nařti chalán. Aňi akana nařti chan,

³ bo mek furt san řelesna. Bo te hin mařkar tumende e zavist the o vesekeřiřagi, ři mek na san řelesna a ři na keren avke sar o nipi andro svetos?

⁴ Bo te vareko phenel: „Me som le Pavloskro!“ a aver phenel: „Me le Apolloskro!“ – či na keren avke sar o nipi andro svetos?

⁵ Se ko hin o Apollo? A ko hin o Pavol? On hine o služobníka, prekal save pačandílan. A oda sako avke, sar leske diňa o Raj.

⁶ Me sadzinavas a o Apollo polívinelas, ale o Del diňa, hoj te barol.

⁷ A vašoda oda manuš, ko sadzinel nane nič, aňi oda, ko polívinel, ale o Del, savo del, hoj te barol.

⁸ No oda, ko sadzinel the oda, ko polívinel, hine jekh. Ale sako chudela peskro počíňiben pal oda, sar kerelas peskri buči.

⁹ Bo amen keras e buči jekhetane le Devleha a tumen san le Devleskri maľa the le Devleskri stavba.

¹⁰ Andral e milost' le Devleskri, so mange sas diňi, sar godaver stavíteľis thodóm o zaklados a aver dženo upre ačhavel. Ale sako mi dikhel, sar upre ačhavel.

¹¹ Bo ňiko našti thovel aver zaklados sar oda, so imar hin thodo, a oda hin o Ježiš Kristus.

¹² Či vareko pre oda zaklados ačhavel o somnakaj, o rup, o vzacna bara, o kašt, o phus, abo e šuki čar:

¹³ Sakoneskri buči pes jekhvar sikavela. Bo andro Džives le Kristoskro dojekhe manušeskri buči pes skušinel a vri andre jag a odi jag sikavela, savi odi buči hiňi.

¹⁴ Te odi buči, so varesavo manuš kerďa pre oda zaklados, líkerela avri, chudela o počíňiben.

15 Ale te varesave manušeske e buči zlabola, našavela o počičiben, ale ov korkoro ela zachrañimen, no avke, sar te ulahas avricirdlo andral e jag.

16 So na džanen, hoj tumen san le Devleskro chramos a hoj o Duchos le Devleskro dživel andre tumende?

17 Te vareko musarel le Devleskro chramos, oles o Del musarela, bo o chramos le Devleskro hino sveto a oda san tumen.

18 Ńiko pes korkoro te na klaminel! Te peske maškar tumende vareko gondolinel, hoj hino godaver pre kada svetos, mi ačhel dilino, hoj te avel godaver.

19 Bo o godaveripen kale svetoskro hin diliñipen anglo Del. Bo hin pisimen: „*O Del zachudel le godaveren andre lengro godaveripen.*“

20 A pale: „*O Raj džanel, hoj o gondolišagi le godaverengre nane pre ņisoste.*“

21 Vašoda pes ņiko te na lašarel le manušenca. Bo savoro hin tumaro:

22 Či o Pavol, vaj o Apollo, abo o Peter*; vaj o svetos, či o dživipen, vaj o meriben; či ola veci, so hine akana; abo ola, so mekča ena – savoro hin tumaro,

23 ale tumen san le Kristoskre a o Kristus le Devleskro.

4

E služba le apoštolengri

* 3:22 E grecko čhib: o Kefas

¹ A vašoda tumen pal amende gondolinen avke sar pal o služobníka le Kristuskre the sar pal o spravci, savende hin le Devleskre garude čačipena.

² Le spravcendar pes užarel, hoj te aven pačivale peskre rajenge.

³ Mange na džal pal oda, či man sudzinen tumen abo o manuškro sudos. Ale aňi korkoro man na sudzinav,

⁴ bo hin man žužo svedomje, ale oleha na kamav te phenel, hoj som bi e chiba. Se oda, ko man sudzinel, hin o Raj.

⁵ Vašoda ma sudzinen nič anglal, medik na avela o Raj a anela pro švetlos oda, so hin garudo andro kalípen, a sikavela, so peske gondolinenas o manuša andro jile. Palís chudela sako le Devlestar peskro lašariben.

⁶ Phralale, kada phendom prekal tumende a sikadom pre ma the pro Apollo, hoj amendar te siklon kada prislovje: „Ma džan dureder sar oda, so hin pisimen.“ Hoj pes ňiko te na lašarel varekaha a avres te na dikhel tele.

⁷ Bo ko tutar kerđa bareder avrestar? A so tut hin, so na chudňal? A te oda chudňal, soske tut lašares, sar te oda na chudňalas?

⁸ Imar tumen hin savoro, so tumenge kempel? Imar barvalílan? Imar chudňan te kralinel bijal amende? No kamľomas, hoj čačes te kralínen a hoj amen te kralínas jekhetane tumenca!

⁹ Bo avke pes mange dičhol, sar te amen, le apoštolen, diňahas o Del oda nekostatneder than: Sar olen, ko hine odsudzimen pro meriben.

Bo sam sar o dīvadlos cale svetoske, le aňjelenge the le manušenge.

¹⁰ Amen sam diline vaš o Kristus a tumen san godaver andro Kristus; amen slaba a tumen zorale; amen tele dikhen a tumen lašaren.

¹¹ Dži akana sam bokhale, smedna a lange; sam marde a phiras than thanestar.

¹² Keras phares buči peskre vastenca; rakinen amenge, amen žehňinas; džan pre amende, amen zlidžas;

¹³ sar amen košen, amen lenge odphenas šukar lavenca. Ačhilam sar o šmeci le svetoskre; sam odčhide savorendar dži akana.

¹⁴ Me na pisinav kada vaš oda, hoj tumen te anav andre ladž, ale hoj tumenge te dovakerav sar mire čhavage, saven kamav.

¹⁵ Kajte tumen ulahas deš ezera (10 000) manuša, save tumen sikadehas pal o pačaben andro Kristus, no našti tumen avel but dada, bo me tumen andom pro svetos andro Ježiš Kristus prekal o evaňjelium.

¹⁶ Mangav tumen: Keren avke sar me.

¹⁷ Vašoda tumenge bičhadom le Timoteus, mire čhas, saves kamav a savo hino pačivalo andro Raj. Ov tumenge leperela, sar me dživav andro Ježiš Kristus – oda, so sikavav všadzik andre dojekh khangeri.

¹⁸ Varesave džene tumendar ačhile barikane, bo peske gondolinen, hoj na avava ke tumende.

¹⁹ Te oda o Raj kamela, avava ke tumende sig a palis sprindžarava e zor ole barikane manušengri, a na ča lengre lava.

²⁰ Bo o krališagos le Devleskro nane andro lava, ale andre zor.

²¹ So kamen? Kamen, hoj te avav ke tumende la pacaha, abo le kamibnaha the le jemne duchoha?

5

Pal o lubipen andre khangeri

¹ Šundom, hoj hin maškar tumende o lubipen a oda ajsa lubipen, savo nane mek aňi maškar o napačabnaskre. Phenav pal oda, hoj vareko tumendar dživel peskre dadeskra romňaha.

² A mek tumen lašaren? Na ulahas feder, hoj te roven a te čhiven avri tumendar ole dženes, ko oda kerđa?

³ Bo kajte na som maškar tumende, som tumenca andro duchos, sar te ode ulomas a imar sudzindom oles, ko oda kerđa.

⁴ Sar tumen zdžana the mire duchoha, kampil andro nav the andre zor amare Rajeskri le Ježišoskri Kristoskri

⁵ te del ole manušes le satanoske, hoj leskro felos te avel zničimen, hoj leskro duchos te avel zachraňimen andro džives amare Rajeskro.

⁶ Oda, soha tumen lašaren, nane lačo. So, na džanen, hoj sikra kvasos anel upre calo chumer?

⁷ Odčhiven tumendar o purano kvasos, hoj te aven o nevo chumer, bo tumen san o maro bi o kvasos. Se the o Kristus, amaro Patradakro Bakroro, sas murdardo vaš amenge.

⁸ Vašoda te na likeraras o inepos le purane kvasoha, andre savo hin o binos the o nalačhipen.

Ale likeraras o inepos ole mareha, so hino bi o kvasos, andro žužipen the čaćipen.

⁹ Pisindom tumenge andro lil, hoj tumen te na chal nič le lubarenca,

¹⁰ ale na gondolinav pal o lubara andral kada svetos, abo pal ola, ko hine izdrade pal o love, abo pal o živaña, abo pal o modlara andro svetos, bo akor mušindanas te džal het andral o svetos.

¹¹ Ale pisindom tumenge, hoj tumen te na zdžan ole dženeha, savo pal peste phenel, hoj hino phral - ale hino lubaris, hino izdrado pal o love, abo modlaris, abo košel a pijel, abo hino živañis. Kajse dženenca aňi ma chan!

¹² Bo so man hin andre oda, hoj te sudzinav olen, ko nane andre khangeri? Ale andre khangeri mušinas te sudzinel o binos.

¹³ A olen, ko hine avri, sudzinel o Del. „Čhiven ole nalače manušes tumendar avri!“

6

Pal o sudi maškar o phrala

¹ Te varekas tumendar hin vareso avreha, sar pes šaj sudzinel anglo napačabnaskre manuša a na anglo pačabnaskre?

² Či so, na džanen, hoj o pačabnaskre manuša sudzinena o svetos? A te tumen sudzinena o svetos, ta na džanen te rozsudzinel aňi oda nekcikneder?

³ So na džanen, hoj sudzinaha le aňjelen? Ta keci buter o veci kale džživipnaskre?

⁴ Sar džan pro sudos vaš o veci kale džživipnaskre, soske tumen den te sudzinel ajsenge, save nane nič andre khangeri?

⁵ Phenav oda, hoj tumen te ladžan! So, nane maškar tumende aňi jekh godaver manuš, savo džanel te rozsudzinel o veci maškar peskre phrala?

⁶ Ale o phral pes sudzinel le phraleha a mek ke oda anglo napačabnaskre?

⁷ Se imar ča oleha prehrajindan, hoj tumen sudzinen maškar peste. Soske radeder na cer-pinen o dukha? Soske radeder na zlidžan o nalačhipen?

⁸ Ale tumen keren o nalačo a dukhaven le phralen.

⁹ So na džanen, hoj o načačipnaskre na zdedinena o krališagos le Devleskro? Ma klaminen tumen korkoren! O binošna manuša na zdedinena o krališagos le Devleskro: Aňi o lubara, aňi o modlara, aňi ola, ko keren lubipen pašal o rom vaj pašal e romňi, aňi o homoseksuala, aňi ola, ko lenca oda keren,

¹⁰ aňi ola, ko čoren, aňi ola, ko izdran pal o love, aňi o pijaka, aňi ola, ko košen, aňi o živaňa. Ňiko kajse dženendar na zdedinela o krališagos le Devleskro.

¹¹ A varesave džene tumendar sanas ajse. Ale akana sanas olestar obžuzarde, pošvecimen the ospravedlňimen andro nav le Rajeskro le Ježišoskro Kristoskro the andro Duchos amare Devleskro.

O telos hin o chramos le Duchoskro

¹² „Savoro šaj kerav, no na savoro mange hin pro lačo.“ „Savoro šaj kerav, ale me na avava ņisoske otrokos.“

13 „O chabena hin prekal o per a o per hin prekal o chabena!“ Ale o Del zničinelu soduj. No o telos nane prekal o lubipen, ale prekal o Raj, a o Raj prekal o telos.

14 O Del uštada le Rajes andral o meriben a the amen uštavela peskra zoraha.

15 So na džanen, hoj tumare tela hine o kotora le Kristoskre telostar? Či šaj lav o kotora le Kristoskre telostar a kerava lendar o kotora la lubňakre? Šoha na!

16 Abo so na džanen, hoj oda, ko del peskro telos la lubňake, hino laha jekh telos? Se hin pisimen: „*Ola duj džene ena jekh telos.*“

17 A oda, ko pes podel le Rajeske, hino leha jekh duchos.

18 Denašen het le lubipnastar! Dojekh aver binos, savo kerđahas o manuš, na kerel peskre teloske, ale ko kerel o lubipen, kerel binos korkoro pre peskro telos.

19 So na džanen, hoj tumaro telos hino o chramos le Svete Duchoskro, savo hino andre tumende a saves tumenge diňa o Del? Tumen na patrinen korkore tumenge!

20 Sanas avricinde bare počnišnaha. Vašoda lašaren le Devles tumare teloha [the tumare duchoha, bo the o duchos the o telos hin le Devleskro].

7

Pal o veradune

1 Akana pal oda, so mange pisindan. Mištes ulahas, te le muršes na elas nič la džuvlaha.

² Ale vaš oda, hoj pes te na kerel o lubipen, mi el dojekhe muršes leskri romni a dojekha džuvla lakro rom.

³ O murš mi kerel oda, so kampil peskra romņake, a the e džuvli mi kerel avke peskre romeske.

⁴ E džuvli nane raņi peskre teloske, ale lakro rom – aņi o murš nane raj peskre teloske, ale leskri romni.

⁵ Ma odphenen pes jekh avreske, ĉa te so-dujđzene oda kamena pre varesavo ĉasos, hoj tumen te modlinen, a palis tumen pale zdžan, hoj tumen te na pokušinel o satan, sar bijal oda našti likerena avri.

⁶ Kada nane prikazis, ale phenav, hoj kavke oda šaj keren.

⁷ Kamlomas, hoj savore manuša te aven sar me, ale sakones hin le Devlestar peskro daros: Jekhes kajso daros a avres aver.

⁸ Ale phenav olenge, ko nane veradune, the le vdovenge, hoj feder prekal lende ela, te aĉhena korkore avke sar me.

⁹ Ale te pes na džanen te zlikerel, mi džan romeste, bo feder hin te džal romeste sar te labol la žadoscaha.

¹⁰ Prekal o veradune manuša dav prikazaņje, so nane mandar, ale le Rajestar: E džuvli pes te na rozdžal peskre romeha.

¹¹ Ale kajte pes rozgeļahas, mi aĉhel bi o rom, abo pes mi sthovel pale peskre romeha, a o murš pes te na rozdžal peskra romņaha.

¹² A okleng phenav me, na o Raj: Te hin varesave phrales romni, savi na paĉal, a oj leha kamel te dživel, te na pes laha rozdžal.

¹³ A te hin varesava džuvla ajsa rom, savo na pačal, a ov laha kamel te dživel, te na pes leha rozdžal.

¹⁴ Bo o napačabnaskro murš hino pošvecimen prekal peskri romni a e napačabnaskri džuvli hihi pošvecimen prekal peskro rom. Te oda na ulahas avke, tumare čhave ulehas nažuže, ale akana hine sveta.

¹⁵ Ale te o napačabnaskro pes kamel te rozdžal, ta pes mi rozdžal. Andre kajse veci o pačabnaskro phral abo pheň nane phandle, se o Del amen vičinda te dživel andro smirom.

¹⁶ Bo sar šaj džanes, džuvlije, či zachrañineha tire romes? Abo tu, muršeja, sar šaj džanes, či zachrañineha tira romña?

¹⁷ Sako tumendar mi dživel avke, sar leske oda diña o Raj – sako avke, sar les o Del vičinda. Kada hin, so sikavav andre savore khangera.

¹⁸ Sas vareko vičimen sar obrezimen? Te na oda garuvel andre. Abo sas vareko vičimen sar naobrezimen? Te na pes del te obrezinel.

¹⁹ Bo na džal pal oda, či hino o manuš obrezimen abo nane, ale džal pal oda, či dolikerel le Devleskre prikazañja.

²⁰ Sako mi ačhel andre oda, andre soste sas vičimen.

²¹ Salas vičimen sar otrokos? Ma trapin tut oleha! Ale te šaj kerđalas, hoj te aves slobodno, ker oda.

²² Bo o otrokos, savo sas vičimen le Rajestar, hino slobodno andro Raj a avke the o slobodno manuš, savo sas vičimen, hino otrokos le Kristoskro.

²³ Bo o Kristus vaš tumenge but počinda. Ma aven otroka le manuŝenge!

²⁴ Phralale, sako mi ačhel andre oda, andre soste sas paš o Del vičimen.

²⁵ Prekal o manuša, save nane veradune: Man nane le Rajestar prikazaŋja. No phenava sar oda, ko chudŋa e milost le Rajeskri, hoj te avel verno:

²⁶ Gondolinav mange, hoj mištes hin prekal o manuŝ vaš ola pharipena, so hin akana, hoj te ačhel bi e romŋi.

²⁷ Sal veraduno? Ma kam tut laha te rozdžal. Na sal veraduno? Ma rode romŋa.

²⁸ Ale te ilalas romŋa, na kerdal binos. A te džala e pačivali čhaj romeste, na kerda binos. Ale kajsena pharipen andro telos a me tumen kamav olestar te chraŋinel.

²⁹ Ale kada tumenge phenav, phralale, hoj imar amen nane but časos. A akanastar ola, kas hin romŋija, mi dživen avke, sar te len na elas romŋija.

³⁰ Ola, ko roven, sar te na rovenas; ola, ko radisalón, sar te na radisalónas; ola, ko cinavkeren, sar te len nič na elas; a ola,

³¹ ko uživinen avri kada svetos, sar te les na uživinenas. Bo avke, sar akana hino kada svetos, imar but na ačhela.

³² Me kamlomas, hoj te aven bi o stariŝagi. Oda, ko hino bi e romŋi, starinel pes pal oda, so hin le Rajeskro, hoj te avel pre dzeka le Rajeske.

³³ Ale oda, ko ila romŋa, starinel pes pal o veci le svetoskre, sar te avel pre dzeka la romŋake.

³⁴ Akor hin leskro jilo rozdelimen. E pačivali džuvli vaj odi džuvli, sava nane rom, pes starinel pal o veci le Rajeskre, hoj te avel sveto the le

teloha the le duchoha. Ale odi, savi geľa romeste, starinel pes pal o veci le svetoskre, sar te avel pre dzeka le romeske.

³⁵ Ale kada phenav na vašoda, hoj tumenge te phandav e šparga andre meň, ale pre tumaro lačo, hoj te dživen mištes a šukares tumen te likerem le Rajestar, hoj te na gondolinen pre aver.

³⁶ Te varesavo manuš phirel pačivala čaha a našti pes zlikerel a lake imar hin o berša, ta mi lel peske la romňake te šunel andro jilo, hoj mušinel avke te kerel. Oleha na kerela nisavo binos.

³⁷ Te peske o manuš andro jilo phenel, hoj la na kamel te lel romňake, a hino zoralo pes te zlikerel a phendā peske andro jilo, hoj la mukela te ačhel pačivali, mištes kerel.

³⁸ O manuš, savo peske lel romňa, mištes kerel. Ko peske na lel romňa, kerel meksa feder.

³⁹ E džuvli hiňi phandli ko rom dži akor, medik lake o rom dživel. Ale te lake muľahas o rom, hiňi slobodno a šaj džal romeste, pal kaste kamel, ale ča pal oda, ko hino andro Raj.

⁴⁰ No me oda dikhav avke, hoj ela bachtaleder, te ačhela slobodno. A gondolinav mange, hoj the man hin le Devleskro Duchos.

8

Pal o chaben

¹ A pal oda mas, so pes obetinel le modlengen, džanas, hoj amen hin savoren o prindžaripen. No o prindžaripen lidžal ko baripen, ale o kamiben budinel.

² Oda manuš, ko peske gondolinel, hoj vareso džanel, ov mek na sprindžarda avke, sar kampil te sprindžarel.

³ Ale ko le Devles kamel, oles o Del prindžarel.

⁴ A pal oda chaben, so sas obetimen le modlenge: Amen džanas, hoj o modli pre kada svetos nane nič a hoj nane aver del, bo hin ča jekh Del.

⁵ Bo kajte hin „devla“, saven o manuša len sar devlen, či pro nebos vaj pre phuv – a kajte hin but ajse „devla“ the „raja“ –,

⁶ ale amen hin ča jekh Del, o Dad. Lestar hin savoro a the amen dživas prekal leste. A hin ča jekh Raj, o Ježiš Kristus, prekal kaste hin savoro a the amen dživas lestar.

⁷ Ale na sako prindžarel kada čačipen. Vareko mek dži akana hine šikade te chal o mas avke, sar te oda mas ulahas čačas obetimen le modlenge, a vaš oda, hoj lengro svedomje hino slabo, hino oleha meľardo.

⁸ Ale o chaben amen na anel pašeder ko Del, bo te na chaha, nič na našavaha, a te chaha, nič na dochudaha.

⁹ Ča den tumenge pozoris, hoj kadi tumari sloboda te na anel andro binos le slaben.

¹⁰ Bo te hin tut prindžaripen, a vareko, saves hin slabo svedomje, tut dikhela te bešel pal o skamind andro modlakro chramos: Či ov na chala tiš ole masestar, so sas obetimen le modlenge?

¹¹ A avke tiro slabo phral, vaš savo muľa o Kristus, ela zničimen angle tiro prindžaripen.

¹² Te kavke keren binos pro phrala a dukhaven lengro slabo svedomje, hin tumen binos the

anglo Kristus.

¹³ Vašoda, te oda, so me chav, anel mire phrales andro binos, ta akor šoha na chava oda mas, hoj te na perel miro phral andro binos.

9

O pravos le apoštoloskro

¹ Či na som slobodno manuš? Či na som apoštolos? Či na dikhłom le Ježiš, amare Rajes? Či na san tumen o ovocje mira bučakro andro Raj?

² Te na som apoštolos avrenge, no tumenge som. Se tumen san e pečat, savi sikavel pre ma, hoj som apoštolos andro Raj.

³ Sar man o manuša sudzinen, me lenge phenav kada:

⁴ Či nane man pravos, hoj man te den o chaben the o pijiben vaš miri buči?

⁵ Či amen nane pravos te kidel peha pačabnaskra džuvla avke, sar oda keren the okla apoštola the o phrala le Rajeskre a the o Peter?

⁶ Abo so, ča me the o Barnabaš mušinas te kerel buči, hoj amen te avel pro džživipen?

⁷ Savo slugadiš peske korkoro počinel savoro peskre lovendar? Ko sadzinel e viñica a na chal lakre ulipnastar? Abo ko pes starinel pal o bakre a na pijel lengre thudestar?

⁸ Phenav oda ča sar manuš? Či na phenel oda the o zakonos?

⁹ Bo andro zakonos le Mojžišoskro hin pisi-men: „*Na phandeha o piskos la gurunñake, savi*

kerel buči, hoj te na chal.“ Či pes o Del starinel ča pal o gurumña?

¹⁰ Či oda na vakerel prekal amende? Se prekal amende sas pisimen: „Oda, ko orinel, a the oda, ko marel avri o zrnos, mi kerel peskri buči andre nađej, hoj chudela peskro kotor le ulipnastar.“

¹¹ Te amen maškar tumende sadzinahas oda duchovno, ta akor oda ulahas ajsi bari veca te tumendar amen ilamas o veci, save kampil le teloske?

¹² Te aver dženen hin pravos te lel oda tumendar, ta so buter amen? No amen na viužindam oda pravos, ale savoro zlidžas vaš oda, hoj te na zaačhavas o evaňjelium le Kristoskro.

¹³ So na džanen, hoj ola, ko služinen andro chramos, chan o chaben andral o chramos a ola, ko keren buči paš o oltaris, šaj chan le obetendar?

¹⁴ Avke the o Raj prikazinda, hoj ola, ko kazinen o evaňjelium, te dživen le evaňjeliostar.

¹⁵ Ale me na viužindom aňi jekh kale pravostar. Aňi kada na pisindom vaš oda, hoj mange oda avke te keren. Bo feder mange ulahas te merel, sar oda, hoj mange vareko te musarel kada miro lašariben.

¹⁶ Bo sar vakerav o evaňjelium, nane man soha pes te lašarel, bo mušinav oda te kerel, ale vigos mange ulahas, te les na vakerdomas.

¹⁷ Te oda kerav korkoro mandar, chudav vaš oda o počiňiben. Ale te oda kerav, bo mušinav, kerav ča oda, so mange sas dino le Devlestar.

¹⁸ Akor so hin miro počiňiben? Me na lav ņisave love vaš oda, hoj vakerav o evaňjelium

le Kristoskro. Kajte mange oda ola bučatar patrinel, me oda na lav, kajte šaj ilomas.

¹⁹ Me som slobodno manuš a na som ñikaske otrokos, ale me mandar kerdom sakoneskro otrokos, hoj te dochudav so mek buter manušen.

²⁰ Prekal o Židi ačhilom sar Židos, hoj te dochudav le Židen. Prekal ola, ko hine tel o zakonos, ačhilom, sar te ulomas the me tel o zakonos – kajte na som tel o zakonos –, hoj te dochudav olen, ko hine tel o zakonos.

²¹ Prekal ola, ko hine bi o zakonos, ačhilom sar te bi o zakonos – kajte na som bi o zakonos le Devleskro, ale som tel o zakonos le Kristoskro –, hoj te dochudav olen, ko hine bi o zakonos.

²² Prekal o slaba ačhilom slabo, hoj te dochudav le slaben. Prekal savorende ačhilom savoro, hoj te zachrañinav bajča varesaven.

²³ Savoro kerav prekal o evaňjelium, hoj lestar te avav požehñimen the me.

²⁴ Se džanen, hoj but džene denašen pro preteki, ale ča jekh lendar chudela e cena. Vašoda denašen avke, hoj la te dochuden.

²⁵ Dojekh pretekaris pes mušinel te zlikerel savorestar. On oda keren vašoda, bo kamen te chudel e koruna, so našlola, ale amen chudaha ajsi koruna, so ačhela pro furt.

²⁶ Vašoda me denašav rovnones, hoj te dodžav andro cielos, a demavav avke, hoj te trafina, a na ča avke andro luftos.

²⁷ Marav miro telos avke, hoj man te šunel, bo naši avrenge pal oda kazinav, te me korkoro na dochudava e cena.

10

Te na služinen le modleng

¹ Kamav, phralale, hoj te džanen, hoj savore amare dada sas tel e chmara a savore pregele prekal o moros.

² Savore sas bolde andro Mojžiš, sar sas bolde andre chmara the andro moros.

³ Savore chanas oda jekh duchovno chaben

⁴ a savore pijenas oda jekh duchovno pijiben, bo pijenas andral e duchovno skala, so džalas pal lende – a odi skala sas o Kristus.

⁵ Ale buter džene lendar na sas pre dzeka le Devleske a mule pre pušta.

⁶ Kada savoro pes ačhiła prekal amende, vaš oda, hoj te na kamas o nalačipen, avke sar on.

⁷ Añi ma aven modlara, sar varesave lendar sas. Avke sar hin pisimen: „*O manuša peske bešle, hoj te chan a te pijen; palis uštîle a khelenas džungales the bi e ladž jekh avreha.*“

⁸ Añi te na keras o lubipen, sar varesave lendar kerenas a tel jekh džives lendar mule avri 23 000 manuša.

⁹ Añi te na pokušinas le Kristus, avke sar varesave lendar pokušinenas a murdarde len o sapa.

¹⁰ Añi ma dudrinen, bo varesave džene lendar dudrinenas a murdarđa len o meribnaskro aňjelos.

¹¹ Kada savoro pes ačhiła lenge a hin pisimen vaš oda, hoj amen pre oda te dikhas a te sikľuvas olestar – amen, save dživas andro posledna časi.

¹² A avke oda, ko peske gondolinel, hoj ačhel, mi del pozoris, hoj te na perel.

¹³ O pokušeňja, so pre tumende avle, hine ča ajse, so šaj zlidžal o manuš. Ale o Del hino verno. Ov na domukela, hoj te aven skušimen buter, sar birinen, ale andre skuška tumen dela the drom sar te avel andral avri, hoj oda te birinen te zlidžal.

¹⁴ Vašoda, mire lačhe phralale, denašen het andral e modloslužba.

¹⁵ Vakerav ke tumende sar ko godaver manuša, hoj tumen te zagondolinen upral oda, so phenav.

¹⁶ Či nane amen kotor andro rat le Kristoskro, sar pijas andral e kuči, vaš savi palikeras? A či nane amen kotor andro telos le Kristoskro, sar chas o maro, so phageras?

¹⁷ Bo hin ča jekh maro a amen but džene sam jekh telos vašoda, hoj savore chas ole jekhe marestar.

¹⁸ Dikhen pro Izrael: Či nane olen, ko chan o chaben le oltaristar, spoločenstvo le oltariha?

¹⁹ So oleha kamav te phenel? Či oda mas, so hin obetimen le modlence, hin vareso? Abo hoj e modla hin vareso?

²⁰ Na! Ale so on obetinen, obetinen le demonenge a na le Devleske. A me na kamav, hoj tumen te avel vareso jekhetane le demonenca.

²¹ Našti pijen andral e kuči le Rajeskri the andral e kuči le demonengri. Našti chan pal o skamind le Rajeskro the pal o skamind le demonengro.

²² Abo či kamas te choľarel le Rajes? Abo sam zoraleder sar Ov?

Te keren savoro pre slava le Devleskri

23 „Savoro šaj kerav“ – ale na savoro hin pro lačno. „Savoro šaj kerav“ – ale na savoro hin pre chasna.

24 Ņiko te na dikhel pre peskro lačno, ale sako mi rodel oda, so hin lačno prekal o aver.

25 Savoro, so pes bikenel pro pľacos, chan a ma phučen nič angle tumaro svedomje.

26 Bo hin pisimen: *„Le Rajeskri hiňi e phuv the savoro, so upre hin.“*

27 Te tumen vičinela te chal varešavo manuš, savo na pačal, a tumen kamena te džal, chan ode savoro, so tumen dena, a ma phučen nič angle tumaro svedomje.

28 Ale te tumenge vareko phendahas: „Kada sas obetimen le modleng!“ Ma chan anglo svedomje the angle oda manuš, savo tumenge oda phendá.

29 Me na vakerav pal tumaro svedomje, ale pal o svedomje avre dženeskro. Vareko šaj phučel: „Soske te avel miri sloboda sudzimen prekal o aver dženeskro svedomje?“

30 Bo te me palikerav le Devleske vaš o chaben, soske pre mande aver dženo te vakerel vaš oda chaben, vaš savo me palikerđom?“

31 Savoro, so keren, či chan abo pijen, keren pre slava le Devleskri.

32 Vašoda, likerem tumen avke, hoj te na anen o pohoršeňje aňi le Židenge, aňi le Grekenge, aňi le Devleskra khangerake,

33 avke sar the me kerav savoro pre oda, hoj te avav pre dzeka savoreng andre savoreste. Me na rodav oda, so hin mange pro lačno, ale

so hin pro lačo but dženenge, hoj te aven zachrañimen.

11

¹ Keren savoro pal ma, avke sar me kerav savoro pal o Kristus.

Pal o khosno pro šero la džuvlakro

² Lašarav tumen phralale vaš oda, hoj furt man leperen a likerem tumen olestar, so tumen sikadom, avke sar tumenge oda podiňom.

³ Ale kamav, hoj te džanen, hoj o šero dojekhe muršeskro hin o Kristus, o šero la džuvlakro hin o murš a o šero le Kristoskro hin o Del.

⁴ Dojekh murš, sar pes modlinel abo pro-rokinel a hin les vareso pro šero, tele dikhel peskro šero.

⁵ Dojekh džuvli, sar pes modlinel abo pro-rokinel a nane la učardo andre o šero, tele dikhel peskro šero - a oda hin avke, sar te peske holindahas o šero.

⁶ Bo te peske e džuvli na učarel andre o šero, ta akor pes šaj the strihinel. Ale te pes e džuvli ladžal te strihinel o bala abo peske te holinel o šero, ta mi učarel peske o šero andre.

⁷ O murš peske na mušinel te učarel andre peskro šero, bo hino o obrazis the e slava le Devleskri, ale e džuvli hiňi e slava le muršeskri.

⁸ Bo o murš nane la džuvlatar, ale e džuvli le muršestar,

⁹ bo na o murš sas kerdo prekal e džuvli, ale e džuvli prekal o murš.

¹⁰ Vašoda mušinel te avel la džuvla pro šero vareso, so sikavel, hoj hiñi tel e autorita le romeskri, prekal o añjela.

¹¹ Ale andro Raj nane añi e džuvli bi o murš a añi o murš bijal e romñi.

¹² Bo avke sar hiñi e džuvli kerdi le muršestar, avke ulol the o murš la džuvlatar a sodujdžene hine le Devlestar.

¹³ Rozsudzinen korkore maškar peste, či oda hin šukares, hoj pes e džuvli te modlinel ko Del bijal nisoste pro šero.

¹⁴ Abo či na sikluvas the andro džživipen oda, hoj te hin le muršes bare bala, hin leske oda pre ladž?

¹⁵ No te hin la džuvla bare bala, lake oda hin pro šukariben. Bo o bare bala lake sas dine sar o šlajeris.

¹⁶ Ale te pes vareko vaš oda kamlahas te vesekedinel: Amen pre oda na sam sikade, añi o khangeri le Devleskre.

Pal e večera le Rajeskri

¹⁷ Andre kala veci, so akana phenava, tumen na lašarav, bo sar tumen zdžan, anel oda buter nalačo sar lačo.

¹⁸ Ešeb šundom, hoj tumen vesekedinen maškar peste, sar tumen zdžan andre khangeri – a me pačav, hoj oda hin sikra the čačo.

¹⁹ Bo mušinel maškar tumende te avel the o vesekedišagi, hoj pes te presikaven maškar tumende ola, ko hine dokazimen andro Del.

²⁰ A oda, so tumen chan, sar tumen zdžan jekhetane, oda nane e večera le Rajeskri.

21 Bo sar džan te chal, sako peske chal peskro chaben a avke hin vareko bokhalo a aver mato.

22 Abo či tumen nane tumare khera, kaj šaj chan the pijen? Abo či na dikhen tele la Devleskra khangera a keren ladž olenge, kas nane nič? So kamen, hoj tumenge pre kada te phenav? Kamen, hoj tumen vaš oda te lašarav? Vaš kada tumen na lašarava.

23 Bo oda, so me priiľom le Rajestar, tumenge the phendom: O Raj o Ježiš andre odi rat, sar les dine andre, iľa o maro

24 a sar palikerďa, phagerelas a phendā: „Len, chan, kada hin miro ťelos, so pes vaš tumenge del. Kada keren pre miro leperiben!“

25 Avke pal e večera iľa the e kuči a phendā: „Kadi kuči hin e nevi zmluva andre miro rat. Kada keren, kecivar pijena pre miro leperiben.“

26 Bo kecivar chan kada maro a pijen andral kadi kuči, lidžan o hiros pal o meriben le Rajeskro, medik na avela.

27 Vašoda, te vareko chalahas le Rajeskre marestar abo piľahas andral leskri kuči le nažuže jileha, eľa les binos pro ťelos the pro rat le Rajeskro.

28 Ale sako pes ešeb mi zagondolinel upral peskro dživipen a avke šaj chal ole marestar a šaj pijel andral odi kuči.

29 Bo te o manuš chal ole marestar the pijel andral odi kuči bi e pačiv anglo ťelos le Rajeskro, akor chal the pijel peskro sudos.

30 Vašoda hin maškar tumende but džene slaba, nasvale the mule.

³¹ Bo te pes korkore zagondolindamas upral peste, či mištes dživas, akor na ulamas sudzimen.

³² No oleha, hoj amen o Raj sudzinel, bararel amen avri, hoj te na avas odsudzimen le svetoha.

³³ A avke, phralale mire, sar tumen zdžana te chal, užaren jekh pre aver!

³⁴ Te hin vareko bokhalo, ta mi chal khere, hoj te na anel o sudos pre tumende, sar tumen zdžan.

A okla veci dava andro poradkos, sar avava.

12

Pal o dari le Duchoskre

¹ Phralale, kamav, hoj te džanen pal ola dari, so del o Duchos.

² Se džanen, hoj mek sar sanas pohana, phirenas ko nema modli, avke sar sanas ke oda ligende.

³ Vašoda kamav hoj te džanen, hoj niko, kas lidžal o Duchos le Devleskro, našti košel le Ježiš. A niko našti phenel, hoj o Ježiš hino Raj, ča oda, kas lidžal o Sveto Duchos.

⁴ Bo hin ajse the kajse dari, ale o Duchos hino jekh.

⁵ A hin ajse the kajse službi, ale o Raj hino jekh.

⁶ A hin ajse the kajse buča, ale savoro kerel oda jekh Del andre savorende.

⁷ Ale andre sakoneste pes o Duchos presikavel avres pro lačo savorenge.

⁸ Bo jekheske hin dino le Duchostar te vakerel o godaveripnaskro lav; avreske hin dino o prindžaripnaskro lav ole jekhe Duchostar;

9 avreske o pačaben ole jekhe Duchostar; avreske o dari te sasťarel ole jekhe Duchostar;

10 avreske te kerel o zazraki; avreske te pro-rokinel; avreske te rozprindźarel le dučen; avreske te vakerel andre aver čhiba; a avreske te prethovel o čhiba.

11 Ale savoro kerel oda jekh Duchos korkoro, savo rozdel sakoneske o dari avke, sar ov kamel.

Jekh řelos, ale but kotora

12 Bo avke sar hin jekh řelos a hin les but kotora a savore kotora hine andral jekh řelos, kajte hine but, avke hin the o Kristus.

13 Se amen savore samas bolde jekhe Duchoha andre jekh řelos; ři o Źidi vaj o Greki, ři o otroka abo o slobodna: Savore priilam ole jekhe Duchos.

14 Se aňi o řelos nane kerdo jekhe kotorestar, ale but kotorendar.

15 Te avke phendahas o pindro: „Me na som le řelostar, bo me na som o vast,“ ta imar na ela o pindro le řeloskro kotor?

16 A te phendahas o kan: „Me na som le řelostar, bo me na som e jakh,“ ta imar na ela o kan le řeloskro kotor?

17 Te ulahas calo řelos řa e jakh, sar palis o řelos řaj řundahas? Te ulahas calo řelos řa o kan, sar palis řaj voňindahas?

18 Vařoda sthoda o Del savore kotora pro řelos avke, sar ov kamla.

19 Te ulahas savore kotora řa jekhe kotorestar, kaj ulahas calo řelos?

20 No akana hin but kotora, ale řa jekh řelos.

21 Vašoda e jakh našti phenel le vasteske: „Mange tut na kampil!“ Añi o šero le pindrengē: „Na kampil mange tumen!“

22 No ola kotora, so pes dičhol, hoj hine slabeder: Ipen len igen kampil pro ťelos.

23 A presikavas bareder pačiv ole kotorengē, so peske amen gondolinas, hoj hine frimeder pačivale. A feder uraviben das ole kotoren, so hine garude.

24 Ale amare pačivale kotorengē oda na kampil. O Del sthođa o ťelos avke, hoj olen, ko hine slabeder, diña bareder pačiv,

25 hoj te na avel andro ťelos o vesekedišagi, ale hoj pes o kotora jekh pal aver te starinen.

26 A te cerpinel jekh kotor, jekhetane leha cerpinen the okla kotora; a te lašaren jekhe kotores, jekhetane leha radisaŕon savore kotora.

27 Tumen san le Kristoskro ťelos a sako tumendar hin leskro kotor.

28 A o Del ačhađa andre cirkev ešebnen le apoštolen, dujtonen le proroken, tritonen le učitelēn, palis olen, ko keren o zazraki, palis olen, kas hin daros te sastarel, te pomožinel, te starinel pes, abo te vakerel andre aver čhiba.

29 Či hine savore apoštola? Či hine savore proroka? Či hine savore učiteľa? Či hin sakoneske dino te kerel o zazraki?

30 Či hin savoren o dari ťe sastarel? Či savore vakeren andro čhiba? Či savore džanen te prethovel o čhiba?

31 Ale mi džal tumenge pal o bareder dari.

A me tumenge sikavava oda nekfeder drom.

13

Pal o kamiben

¹ Kajte vakerdomas le manušengre či le aňjelengre čibenca, ale na ulahas man o kamiben, ulomas ča sar o zvonos, so harangozinel, abo sar o trast, so čerginel.

² Kajte man ulahas o daros te prorokinel a achalilomas savore garudipena, kajte man ulahas savoro prindžaripen, abo ajso pačaben, hoj o verchi prethodomas, ale na ulahas man o kamiben, nič na som.

³ A kajte rozdiňomas savoro miro barvalipen, abo kajte miro telos diňomas te labarel, ale na ulahas man o kamiben, na ulahas mange oda pre nisoste.

⁴ O kamiben likerel avri, o kamiben hino lačo. O kamiben na zavidzinel, na lašarel pes a na lidžal pes upre.

⁵ O kamiben pes likerel rajikanes, na rodel peskro, na cholisaľol, na leperel o nalačo,

⁶ na radisaľol le načačipnaske, ale radisaľol le čačipnaske.

⁷ O kamiben savoro zlidžal, andre savoreste pačal, andre savoreste užarel, savoro precerpinel.

⁸ O kamiben šoha na preačhel, ale o prorocstva predžana, o čiba preačhena a o prindžaripen našľola.

⁹ Bo ča varesavo kotor džanas a ča varesavo kotor prorokinas.

¹⁰ Ale sar avela oda, so hin dokonalo, akor našľola oda, so nane dokonalo.

¹¹ Sar somas čavoro, vakeravas sar čavoro, gondolinavas sar čavoro a achaluvavas sar čavoro, ale sar ačilom murš, zamuklom o čavorikane veci.

¹² Akana dikhas nažužes, sar andro gendalos a sar prekal e molha, ale palis pes dikhaha muj-mujeha. Akana prindžarav ča frima, ale palis prindžarava dokonales, avke sar o Del prindžarel the man.

¹³ Avke akana ačhel kala trin: O pačaben, e nađej the o kamiben. Ale nekbareder lendar hin o kamiben.

14

Te vakerel avre čibenca, abo te prorokinel

¹ Keren savoro prekal oda, hoj tumen te avel o kamiben, a horlivones džan pal o dari le Duchoskre, ale buter pal oda, hoj te prorokinen.

² Bo oda, ko vakerel avre čibenca, na vakerel le manušenje, ale le Devleske. Bo ňiko leske na achalol, bo vakerel o garudipena prekal o Duchos.

³ No oda, ko prorokinel, vakerel le manušenje, hoj len te zorařarel, te podhazdel a te anel o radišagos.

⁴ Oda, ko vakerel avre čibenca, zorařarel pes korkores, ale oda, ko prorokinel, zorařarel e khangeri.

⁵ Me kamav, hoj savoredžene te vakeren andro čiba, no ulomas radeder te prorokindanas. Bo bareder hin oda, ko prorokinel sar oda, ko vakerel andro čiba. No, ča akor na, te

džanlahas o čhiba the te prethovel, hoj pes te budinel e khangeri.

⁶ Phralale, te me avlomas ke tumende a vakerđomas avre čhibenca, savi chasna tumen mandar ulahas, te tumenge na vakerđomas varesavo zjaveňje, abo prindžaripen, abo proctvos, abo sikaviben?

⁷ Avke sar the o nadžide nastroj, so den avri o zvukos, či e pištalka vaj e harfa: Te na dinehas sako aver zvukos, sar pes džanlahas, sar šundol e pištalka a sar e harfa?

⁸ Abo ko pes pripravinela pro mariben, te e truba namištes šundola a na dela avri lačo hangos?

⁹ Avke the tumen: Te na phendān la čhibaha ajso lav, so pes del te achalol, sar pes džanela, so pes vakerel? Bo vakerena ča andro luftos.

¹⁰ Andro svetos hin ajci but čhiba a ņisavi lendar nane bi o lava.

¹¹ Ale te na prindžarav a na achaluvav odi čhib, so vareko vakerel, ov ela cudzincos mange a me leske.

¹² Avke hin the tumenca. Te igen kamen o dari le Duchoskre, dikhen hoj te džan pal o dari, save budinen e khangeri.

¹³ A avke oda, ko vakerel andro čhiba, pes mi modlinel, hoj oda te džanel the te prethovel.

¹⁴ Bo sar man modlinav andro aver čhiba, modlinel pes miro duchos, ale mira goda olear nane nič.

¹⁵ Akor so te kerel? Modlinava man mire duchoha, ale modlinava man the mira godaha. Lašarava le Devles le gilavipnaha andre miro

duchos, ale gilavava le Devleske the mira godaha.

¹⁶ Bo sar lašares le Devles andro duchos a te ela ode ajso manuš, so mek na achalol, sar šaj phenela „Amen“ pre oda, sar tu palikeres?

¹⁷ Bo kajte tu mištes palikeres, no okleske oda na pomožinel te barol.

¹⁸ Palikerav le Devleske, hoj buter vakerav avre čhibenca sar tumen savore,

¹⁹ ale andre khangeri kamav radeder te phenel pandž ajse lava, so pes achalola, sar deš ezera (10 000) ajse lava andro čhiba, so pes na achalola, hoj te sikavav the avren oleha, so vakerav.

²⁰ Phralale, ma aven sar čhavore andre tumaro gondolišagos. Sar džal pal o naláčhipen, aven sar čhavore, ale andro gondolišagos aven sar duchovne dospela.

²¹ Andro zakonos hin pisimen:

*„Avre čhibenca
the avre vuštenca
vakerava ke kala manuša,
no the avke man na šunena,“
phenel o Raj.*

²² Vašoda hin o čhiba pro znameňje, no na olenge, ko pačan, ale olenge, ko na pačan. Ale o proroctvos nane prekal ola, ko na pačan, ale prekal ola, ko pačan.

²³ Te pes calí khangeri zgelahas jekhetane a savore vakerdehaš andro aver čhiba a avlehas andre aver manuša, abo napačabnaskre, či na phendehas pre tumende, hoj diliňalon?

²⁴ Ale te savore prorokindehas a avlahas andre varesavo napačabnaskro, abo varesavo manuš,

so mek na achalol, ta ulahas usvedčimen the sudzimen olestar, so šundahas,

²⁵ sar pes o garude veci andral leskro jilo otkerdehas. Avke perela pro muj, bandola anglo Del a viznavinela, hoj o Del hino čačes maškar tumende.

Pal o poradkos andro khangera

²⁶ Akor so te kerel, phralale? Sar tumen zdžan, varekas hin varesavi chvala, varekas hin vareso te sikavel, abo vareso, so leske o Del sikada, vareko vakerel avre čhibenca, abo vareko oda prethovel. Kada savoro pes mi kerel pre oda, hoj pes e khangeri te budinel.

²⁷ Te vakerel vareko avre čhibenca: Mi vakeren jekh pal aver, duj abo nekbuter trin džene, a jekh dženo oda mi prethovel.

²⁸ Ale te nane ko te prethovel, mi el čit andre khangeri a mi vakerel korkoro peske the le Devleske.

²⁹ Le prorokendar mi vakeren duj, abo trin džene a okla oda mi rozsudzinen.

³⁰ Ale te vareko aver, ko ode bešel, chudela zjaveŋje le Devlestar, oka ešebno mi preačhel te vakerel.

³¹ Bo po jekh dženo šaj savore prorokinen, hoj sako te siklol a te avel povzbudzimen.

³² A o duchi le prorokengre hine poddine le prorokenge,

³³ bo o Del hino Del, savo kamel o poradkos the o smirom. Avke sar hin andre savore khangera le Devleskre manušengre.

³⁴ O džuvla andro khangera te na vakeren, bo pes lenge na domukel te vakerel, ale mi podden

pes avke, sar oda phenel the le Mojžišoskro zakonos.

³⁵ A te kamen vareso te sikl'ol, mi phučen oda khere peskre romendar. Bo la džuvlake nane šukares te vakerel andre khangeri.

³⁶ Abo so, tumendar avla avri o lav le Devleskro? Abo ča ke tumende doavla?

³⁷ Te peske vareko gondolinel, hoj hino prorokos, abo hino obdarimen le Duchostar, ta mi džanel, hoj oda, so tumenge pisinav, hin o prikazis le Rajeskro.

³⁸ Ale te vareko kada na šunel, ma šunen aňi tumen les.

³⁹ Avke, phralale mire, horlinen pal oda, hoj te prorokinen, a ma braňinen te vakerel andre aver čhiba.

⁴⁰ Ale savoro pes mi kerel šukares the andro poradkos.

15

Le Kristusko uštiben andral o meriben

¹ Phralale, leperav tumenge o evaňjelium, savo tumenge vakeravas, savo priilan a andre savo ačhen.

² Prekal oda evaňjelium san zachraňimen, te les dolikerena avke, sar tumenge les vakeravas. Te na, ta akor hijaba pačandilan.

³ Bo oda nekbareder, so tumenge diňom, hin oda, so the me priilom: O Kristus muľa vaš amare bini, avke sar hin pisimen;

⁴ parunde les a pro trito džives uštila andral o meriben, avke sar hin pisimen;

⁵ a sikada pes le Peteriske a palis le dešudujenge.

⁶ Paloda pes jekhwareste sikada buter sar pandž šel (500) phralenge, savendar buter džene dživen mek dži akana, ale varesave imar the mule.

⁷ Paloda pes sikada le Jakoboske a palis savore apoštolenge.

⁸ A pro ostatkos savorendar pes sikada the mange sar varekaske, ko na ulila andro spravno časos.

⁹ Bo me som nekcikneder le apoštolar a na som hodno man te vičinel apoštolos, bo džavas pre le Devleskri cirkev.

¹⁰ Ale le Devleskra milostatar som oda, ko som, a leskri milost mange na sas presikadi hijaba. Se buter kerdom buči sar on savore – no oda na me, ale e milost le Devleskri, so hihi manca.

¹¹ Či me abo on: Savore vakeras oda jekh a tumen oleske pačandilan.

¹² Ale te vakeras pal o Kristus, hoj uštila andral o meriben, sar oda, hoj varesave džene tumendar phenen, hoj pes na del te uštel andral o meriben?

¹³ Se te pes na del te uštel andral o meriben, ta akor ahi o Kristus na uštila andral o meriben.

¹⁴ Te o Kristus na uštila andral o meriben, ta akor hijaba vakeras a tumaro pačaben nane pre nisoste.

¹⁵ Bo te o mule čačes nane uštade andral o meriben a te le Kristus o Del na uštadahas andral o meriben, ta akor amen ulamas o falošna švedki le Devleskre, bo amen svedčinahas pal o Del, hoj uštada le Kristus andral o meriben.

¹⁶ Bo te o mule na ušten andral o meriben, ta akor ahi o Kristus na uštila andral o meriben;

17 a te o Kristus na uštíla andral o meriben, ta tumaro pačaben nane pre ňisoste a mek san andre tumare bini.

18 A palis the ola, ko mule andro Kristus, hine našade.

19 Te pes pro Kristus šaj mukas ča andre kada dživipen, ta akor sam nekčoreder savore manušendar.

20 Ale o Kristus sas uštado andral o meriben sar ešebno olendar, ko mule.

21 Bo sar avla prekal o manuš o meriben, avke avla prekal o manuš the o uštiben andral o meriben.

22 Bo sar andro Adam savore meren, avke andro Kristus ena savore obdžidarde.

23 Ale sako andre peskro poradkos: Ešeb o Kristus a palis ola, ko hine le Kristoskre, sar ov avela.

24 A palis avela o koñec, sar o Kristus odd-ela o krališagos le Devleske le Dadeske, sar prephagela o rajipen savore rajenge the savore vladarenge the zorenge.

25 Bo ov mušinel te kralinel, medik leske na thovela tel o pindre savore ňeprijatelen.

26 A sar o posledno ňeprijateljis ela zničimen o meriben.

27 Bo hin pisimen: „*Savoro leske thođa tel o pindre.*“ Ale te phenel, hoj savoro leske hin poddino, ta džanas, hoj o Del, savo leske thođa savoro tel o pindre, nane leske poddino.

28 A sar leske ela savoro poddino, akor pes the o Čhavo korkoro poddela Oleske, savo leske savoro poddiña, hoj o Del te avel savoro andre savoreste.

29 Bo akor so kerena ola, ko pes den te bolet vaš o mule? Te o mule naši ušten andral o meriben, akor soske pes den vaš lenge te bolet?

30 Akor soske sako džives predžas e dar pal amare dživipena?

31 Me sako džives merav, phralale, no andre tumende thovav baripen andro Ježiš Kristus amaro Raj!

32 Bo te oda sas mandar, hoj man andro Efezus maravas sar le dzive džvirenca, akor so man hin olestar? Te o mule na ušten andral o meriben, ta akor

„chas, pijas,

bo tajsa meraha!“

33 Ma den tumen te klaminel: „Maškar o nalače manuša pes musarel o lačo karakteris.“

34 Strižbisalon avri avke, sar kempel, a ma keren o bini! Bo varesave na prindžaren le Devles – phenav oda, hoj tumen te ladžan.

Sar uštena o mule

35 Ale vareko šaj phučel: „Sar uštena o mule andral o meriben? A andre savo telos avena?“

36 Tu nagodaver! Oda, so thoves andre phuv, ela obdžidardo ča akor, te merela.

37 Akor sar thoves andre phuv o zrnos la pšeničakro, vaj varesavo aver, mek na dičhol avri avke sar odi rastlina, so lestar barola.

38 A o Del les del o telos avke, sar ov kamel, a dojekhe semenos del peskro telos.

39 Na dojekh telos hin jekh: Aver telos hin le manušen, aver le džviren, aver le čiriklen a aver le riben.

⁴⁰ Hin ņeboskre tĕla a hin phuvakre tĕla, ale aver ŝukariben hin le ņeboskren a aver la phuvakren.

⁴¹ Aver hin o ŝukariben le khameskro, aver hin o ŝukariben le ĉhonoreskro a aver hin o ŝukariben le ĉerĉeŝengro; a e ĉerĉeŝ la ĉerĉeŝatar hiŝi aver andro ŝukariben.

⁴² Avke oda ela, sar pes uŝtĕla andral o meriben. Thovel pes andre phuv ajs o tĕlos, so kirŝol, ale uŝtel ajs o, so na kirŝol.

⁴³ Thovel pes andre phuv andro naŝukariben – uŝtĕla andro ŝukariben; thovel pes andre phuv andro slabiŝagos – uŝtĕla andre zor;

⁴⁴ parunel pes o phuvakro tĕlos, no uŝtĕla o duchovno tĕlos.

Te hin phuvakro tĕlos, akor hin the duchovno tĕlos.

⁴⁵ Avke hin the pisimen: „*Eŝebno manuŝ o Adam aĉhila dŝido manuŝ*“; o posledno Adam aĉhila Duchos, savo del dŝivipen.

⁴⁶ Nane eŝeb o duchovno, ale o tĕlesno, a palis o duchovno.

⁴⁷ Eŝebno manuŝ hino la phuvatar, kerdo le prachostar; dujto manuŝ hin andral o ņebos.

⁴⁸ Savo sas oda phuvakro, ajse hine the savore phuvakre; a savo oda ņeboskro, ajse hine the savore ņeboskre.

⁴⁹ Sar pre peste urahas e podoba la phuvakre manuŝeskri, avke pre peste uraha the e podoba le ņeboskre manuŝeskri.

⁵⁰ Ale kada phenav, phralale, hoj o tĕlos the o rat naŝti dŝal andro kraliŝagos le Devleskro, aŝi amaro tĕlos, so kirŝol, naŝti chudela o veĉno dŝivipen.

⁵¹ Šunen, phenava tumenge o garudo čačipen: Savore na meraha, ale savore avaha čerimen –

⁵² jekhvareste, takoj, sar trubinela e posledno truba. Bo sar šundōla e truba, o mule ušřena andral o meriben a imar šoha pale na merena a amen avaha čerimen.

⁵³ Bo oda, so kirňol, mušinel pre peste te urel oda, so na kirňol; a oda, so merel, mušinel pre peste te urel oda, so imar našti merel.

⁵⁴ A sar kada, so kirňol, pre peste urela oda, so na kirňol; a kada, so merel, pre peste urela oda, so imar našti merel; akor pes ačhela oda, so hin pisimen: „*O meriben hin zřičimen! O viřazstvo hin dokerdo!*“

⁵⁵ „*Meriben, kaj hin tiro viřazstvo?*“

Meriben, kaj hin tiri zor, savaha dukhaves?“

⁵⁶ O meriben lel peskri zor le binostar a o binos lel peskri zor le zakonostar.

⁵⁷ Ale palikeras le Devleske, savo amenge del te zvitazinel prekal amaro Raj Ježiš Kristus.

⁵⁸ A avke, mire lačhe phralale, aven zorale! Ma den tumenca te čhalavel! A ma preačhen te barol andre buči le Rajeskri! Se tumen džanen, hoj tumari buči andro Raj nane zbitočno.

16

O love prekal o Jeruzalem

¹ Pal o love, so pes skidel upre prekal o manuša le Devleskre, keren avke, sar oda phendōm the le khangerenge andre Galacija.

² Kurke peske sako mi thovel pre sera ajci, keci šaj, hoj pes te na skidel upre o love ča akor, sar me imar avava.

³ Sar avava, bičhavava olen, kas tumen kidena avri, mire lileha, hoj te lidžan tumaro daros andro Jeruzalem.

⁴ Te kamplahas, hoj te džav the me, on avena manca.

O mangipena le Pavloskre

⁵ Ke tumende avava, sar imar predžava e Macedonija, bo prekal e Macedonija ča predžava.

⁶ Ale ke tumende ačhava talam buter, talam the prekal o jevend, hoj mange te pomožinen te džal dureder vřadzik, kaj kamava te džal.

⁷ Bo me tumen na kamav te dikhel ča avke, hoj ča sig pašal tumende predžava. Pačav, hoj ačhava ke tumende buter dživesa, te oda o Raj domukela.

⁸ Andro Efezus ačhava, medik na ela o Letņice,

⁹ bo ode pes mange phundrade o bare vudara te kerel e lači buči, the te ode hin but manuša, save pre ma džan.

¹⁰ Šar avela o Timoteus, dikhen, hoj pes te na mušinel te daral ke tumende, bo ov kerel le Rajeskri buči avke sar me.

¹¹ Ņiko les te na dikhel tele. Pomožinen leške te džal dureder pro drom andro smirom, hoj te avel pal ma, bo užarav les le phralenca.

¹² Kamav te phenel pal amaro phral pal o Apollo, hoj les igen mangavas te avel ke tumende le phralenca, ale na kamelas akana te džal. No sar pre oda ela feder časos, džala.

O posledna lava

¹³ Aven upre a ma zasoven! Ačhen zoraha andro pačaben! Aven odvažna a aven zorale!

14 Savore tumare veci pes mi keren andro kamiben!

15 Phralale, tumen džanen pal o kher le Štefanoskro, hoj hine ešebna andral e Achaja a dine pes andre služba le Devleskre manušenge. Vašoda tumen mangav,

16 hoj tumen lenge te podden radišagoha a the sakoneske, ko lenca služinel a kerel buči.

17 Radisaľuvav oleske, hoj avľa o Štefan, o Fortunatos the o Achajikos. Bo on mange kerde oda, so tumen našti kerđan, akor sar kade na sanas.

18 Bo on ande o radišagos andre miro the tumaro duchos. Kajse dženen den pačiv.

19 Pozdravinen tumen o khangera andral e Azija. Igen tumen pozdravinen andro Raj o Akvilas the e Priska the e khangeri, so hin andre lengro kher.

20 Pozdravinen tumen savore phrala. Pozdravinen tumen jekh avres le svete čumibnaha.

21 Me, o Pavol, mire vasteha kada pisinav a pozdravinav tumen.

22 Te vareko na kamel le Rajes, mi el prekošlo! Maranatha! Av, Rajeja amaro!

23 E milost' amare Rajeskri le Ježišoskri mi el tumenca!

24 Miro kamiben mi el tumenca savorenca andro Ježiš Kristus.

**Le Devleskero Lav Andre Romaňi Čhib,
Slovensko 2022**
**Romani, Carpathian: Le Devleskero Lav Andre
Romaňi Čhib 2022 (New Testament+)**

copyright © 2019 The Word for the World International and The Word for the World Slovakia

Language: Romanes (Romani, Carpathian)

Contributor: Eastern European Mission

Eastern Slovak Romani Bible

The Word for the World International

Eastern Slovak Romani belongs to the larger cluster of dialects designated 'Carpathian Romani.' The Roma people of Slovakia and the Czech Republic can read and understand the printed text. The audio is also understood by Roma in parts of Poland, Ukraine, and Romania.

Audio of the New Testament is available and that of the Old Testament is expected by the end of 2023.

The text and audio are accessible on YouVersion, Bible.com, Biblia.sk, Bible.is, <https://romani.global.bible>; etc. A standalone app can be downloaded from GooglePlay: search for E Biblia Andre Romani Chib.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-12-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 15 Apr 2023

fb4d190f-4308-5aa8-bddb-58d53f07d849